

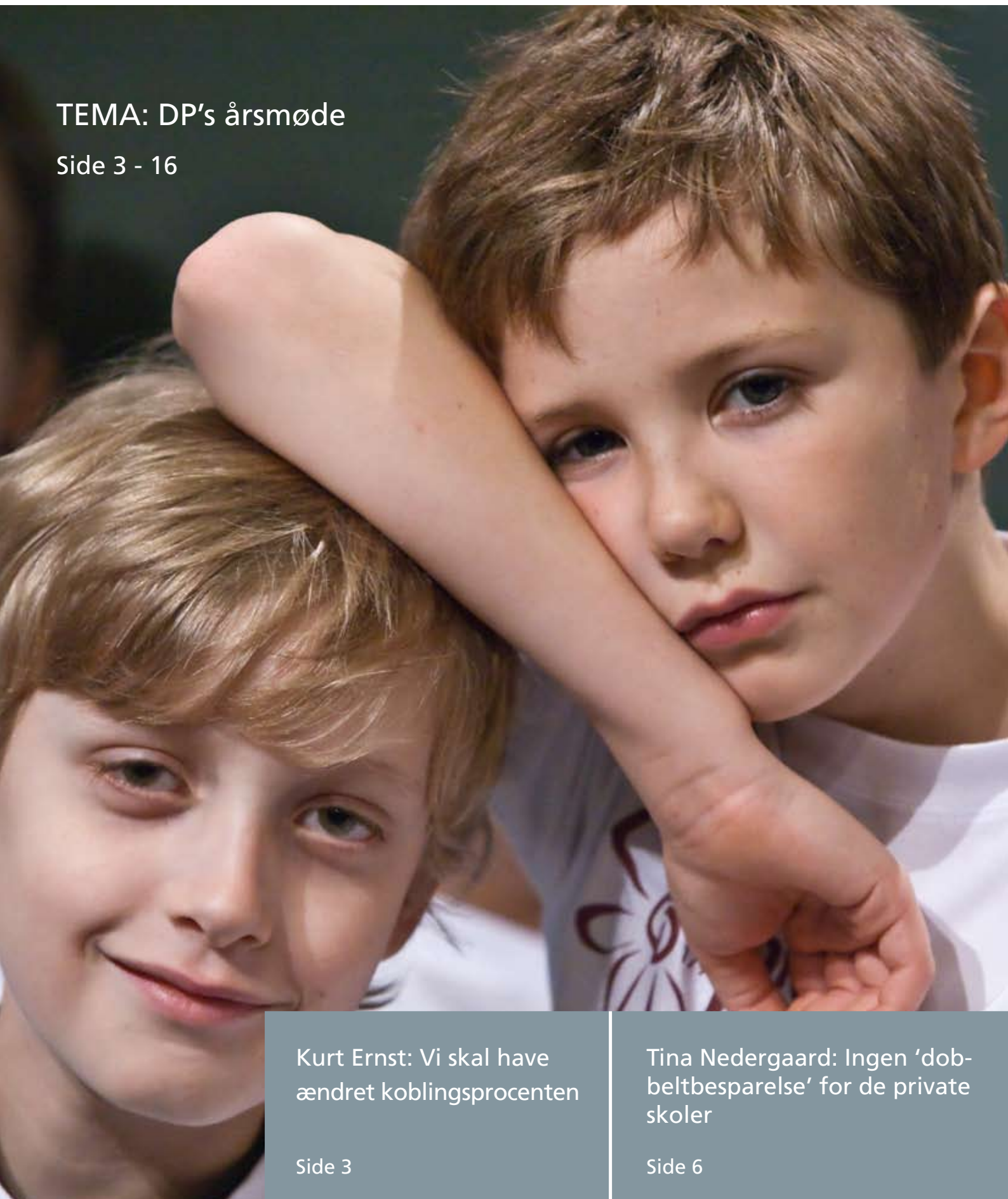
Nyt om

Privatskolerne

Nr. 9 · November 2010 · Danmarks Privatskoleforening

TEMA: DP's årsmøde

Side 3 - 16

Kurt Ernst: Vi skal have
ændret koblingsprocenten

Side 3

Tina Nedergaard: Ingen 'dob-
beltbesparelse' for de private
skoler

Side 6

3 **Vi skal have ændret koblingsprocenten**

Bestyrelsens mundtlige beretning fra DP's årsmøde.

6 **'Kun' en enkelt besparelse**

Privatskolerne skal også spare, men regeringen regner ikke med, at skolerne bliver ramt på både enhedsomkostning og koblingsprocent. Det sagde undervisningsminister Tina Nergaard på DP's årsmøde.

8 **Har I løsningen, eller er I en del af problemet?**

Den globale konkurrence fordrer medarbejdere, der både er myreflittige, kreative, selvstændige og løfter i flok. Kan privatskolerne leve op til det? spurgte erhvervsmanden Asger Aamund på årsmødet.

12 **'At kunne' eller 'ikke at kunne'**

I velfærdsdanmark kan det efterhånden bedst betale sig ikke at kunne noget, og det er op til privatskolerne at vise en anden vej, sagde sociolog Henrik Dahl.

14 **Glade børn i en fokuseret skole**

Skoleleder Bo Mehl Jørgensen viste film og fortalte om sine indtryk fra Singapore-turen på årsmødet.

15 **Open Space**

Også i år stod der Open Space på årsmødeprogrammet. Læs resumer og bullits fra de enkelte emner.

“Vi skal have ændret koblingsprocenten”

Kampen mod regeringens nedskæringer var hovedtemaet i bestyrelsens mundtlige beretning på Danmarks Privatskoleforenings årsmøde, hvor Kurt Ernst også rettede en særlig tak til en trofast årsmødedeltager.

”Der er sket meget siden sidst – rigtig meget. Værst var naturligvis beskeden om nedskæringerne i maj-juni. Også fordi de ikke i foreningens opfattelse alene handlede om fiskale sparerunder. Munden blev lukket på os, afmagtsfølelsen var stor. Det var simpelt hen uforståeligt,” lyder det indledningsvis fra Kurt Ernst på denne oktoberdag, hvor 330 delegerede fra de danske privatskoler har sat hinanden stævne i Nyborg. Formanden for Danmarks Privatskoleforening tilføjer, at hans første reaktion på nedskæringerne var spagt at fremsynges Tom Lundens gamle Christianiasang ”I kan ikke slå os ihjel”. Siden er afmagtsfølelsen blevet erstattet af en stålsat kampånd og en holdning om, at den politiske kamp skal vindes ved at fokusere på privatskolernes styrker.

”Netop i en krisetid må vi først og fremmest tale indhold. Måske bliver det en noget kompliceret strategi for at få tilskudskronerne tilbage, og underligt komplekst er det måske også, men der er ikke andre eller mere sikre veje. Vi må tilbage til rødderne, og vi må forfine produktet. Her er det så, at kundskabsformidlingen og dannelsen fortsat bør stå

centralt i privatskolernes selvforståelse,” siger Kurt Ernst, som mener, at kundskabsskolen peger fremad.

”Det afgørende er ikke, hvem jeg er, men hvad jeg kan blive eller drive det til. Det er blevet glemt, at skolen skal have det positive og idealistiske udgangspunkt, at vi sammen kan gøre verden bedre. Skolen skal have og give børnene et mål for en bedre fremtid,” lyder det fra formanden denne eftermiddag på Hotel Nyborg Strand.

Vejen til sammenhæng

Derefter giver Kurt Ernst et overblik over, hvad foreningen er oppe imod. Der er to dominerende politiske grundopfattelser i tiden. Den socialdemokratiske samfundsmodel dikterer en stærk velfærdsstat, som ved materiel omfordeling skal skabe sammenhængskraft og et kulturbærende fællesskab i en slags top-down-demokrati. Den liberale samfundsmodel anskuer tilværelsen stik modsat. Her handler frihed alene om den enkeltes individuelle valg.

”Ingen af de to hovedveje fører til større sammenhængskraft eller mere demokrati. Hvad gør så? Det gør ildsjælenes - de civile borgeres - ansvarsfølelse og spontane lyst til at skabe gode rammer for deres liv og for deres børn - det er der, der skabes sammenhængskraft. Det er altså hverken muligt eller ønskeligt at konstruere en fællesskabsfølelse fra oven,” siger Kurt Ernst og spørger retorisk, hvad det har med de private skoler at gøre?

”Alt, simpelt hen - og vel især, fordi det giver DP anledning til igen at fremføre, at de frie skoler ikke er truslen mod fællesskabet, tværtimod. Vi sikrer det og er herudover en vigtig brik for udviklingen af folkestyret. Som vi har sagt det før, er det egentlig meget enkelt: De små fællesskaber i samfundet konstituerer det store - og samtidig fik vi så også lige fortalt, hvorfor vi hedder Danmarks Privatskoleforening,” lyder det fra formanden, inden han afbryder sig selv for at byde velkommen til en særlig gæst, som netop er ankommet.

”Velkommen til dig, Britta Schall Holberg. En særlig velkomst til dig vil jeg gi’, fordi DU altid er med, når de frie skoler holder møder. Du - af stort set alle politikere - bruger din fritid og kommer og lytter. Du kan gøre en forskel. Du har et mod til at ændre på tingene - det har du også vist i den sidste tid. Tak, fordi at du er med os i dag,” lyder det fra talerstolen, imens salen klapper og venstrekvinden humoristisk dukker sig, som om hun skulle have skæld ud for at komme for sent.

Et motto i modvind

Men hvordan går det så med den politiske kamp for privatskolernes vilkår - den kamp, som Kurt Ernst plejer at formulere i mottoet ”Flere penge og færre regler? Ikke så godt, fortæller formanden. Grundskolen er blevet et område, der nyder stor parti- og mediepolitisk bevågenhed, hvilket desværre har resulteret i en hidtil uset grad af central detailstyring, hvor meldingerne konstant skifter med de politiske vinde. Og finanskrisen har ikke gjort situationen mindre frustrerende.

"Vores aktuelle situation sættes i relief ved, at pengene nu er blevet færre, og reglerne er ikke blevet lempeligere eller færre. Det er en rigtig dårlig handel, men den er altså heller ikke indgået på normale forretningsmæssige vilkår. Vi *skal* have koblingsprocenten ændret opad," siger Kurt Ernst og blæser til kamp mod nedskæringerne i regeringens finanslovsforslag. Frygten er, at nedsættelsen af koblingsprocenten medfører, hvad formanden for Danmarks Privatskoleforening kalder 'et dobbelt klap' til de private skoler. Først de direkte nedskæringer på grund af en nedsat koblingsprocent - derefter et yderligere fald i tilskuddet, fordi folkeskolen også skal spare. Derfor er foreningen da også i tæt, løbende kontakt med politikerne på Christiansborg - og skelner ikke imellem 'røde' og 'blå' partier.

"Vi er i kontakt med alle politikerne - det er stadig sådan, at der skal tælles til 90 mandater," siger Kurt Ernst og tilføjer, at Danmarks Privatskoleforening både arbejder alene og sammen med de andre skoleforeninger i forsøget på at undgå i hvert fald de værste nedskæringer.

Den største motor

Til slut benytter foreningens formand lejligheden til at takke skolerne for et godt og tillidsfuldt samarbejde.

"Jeg er meget imponeret over den måde, I takler udfordringerne på. Vi oplever et stort og livsbekræftende menneskeligt overskud. Begejstrede og entusiastiske forældre og bestyrelser, der bare vil noget! Optimistiske og ukuelige skoleledelser. Hvordan I bærer jer ad, ved jeg ikke rigtigt, men at så meget umuligt og besværligt alligevel lykkes, er alene jeres fortjeneste. Og det skal I vide, at det er videnskabeligt bevist, at de voksnes engagement måske er den allerstørste motor for udviklingen af den gode skole."

Læs: Referat af Danmarks Privatskoleforenings årsmøde 2010

'Kun' en enkelt besparelse

Privatskolerne skal også spare, men regeringen regner ikke med, at skolerne bliver ramt på både enhedsomkostning og koblingsprocent. Det sagde undervisningsminister Tina Nedergaard på Danmarks Privatskoleforenings årsmøde.

Af Morten Reil Sørensen

"Kundskab og erhvervsforberedelse er undertitlen på værket Realskolen igennem 200 år, som I netop har udgivet. Et værk, som jeg allerførst vil ønske jer tillykke med," lyder det indledningsvis fra undervisningsminister Tina Nedergaard, da hun lørdag går på talerstolen på Danmarks Privatskoleforenings årsmøde. Hun tilføjer, at hun glæder sig over privatskolernes store arbejde - ikke mindst set i forhold til de kundskaber, regeringen betragter som et vigtigt konkurrenceparameter i fremtidens globale konkurrence.

"Jeg vil gerne anerkende jer for, at 83 procent af eleverne i de frie grundskoler gennemfører en ungdomsuddannelse. Det er faktisk rigtig flotte resultater og bedre end folkeskolen - men der er stadigvæk et godt stykke vej til de 95 procent," siger Tina Nedergaard med henvisning til målet om, at 95 ud af 100 unge i fremtiden skal have en ungdomsuddannelse. Hun berører herefter nogle af de store udfordringer, som skolerne står overfor på områder som integration og specialundervisning. Det er opgaver, som *skal* løses, hvis målene om bedre undervisning og bedre resultater skal nås for alle. Og det skal de, mener Tina Nedergaard. Det er regeringens mål - finanskrisen eller ej - at de danske skoleelever i år 2020 ligger i top 5 i Pisa-undersøgelserne, mens eleverne i 8. klasse kan det, som 9. klasserne kan i dag.

Ikke sjovt at spare

Dagens hovedtaler afslører dog hurtigt, at hun ikke har medbragt en ekstra pose penge til formålet. Tværtimod understreger Tina Nedergaard flere gange, at hun som minister står inde for de planlagte besparelser på skoleområdet, hvor tilskuddet frem til 2014 ifølge ministeren vil falde med 4,8 procent.

”Det er ikke sjovt, men man må dog sige, at det måske er en mere tålelig form for spareøvelse, end hvis vi havde sparet på forsvaret, hvor vi sender folk til Afghanistan,” siger Tina Nedergaard. Hun giver dog et løfte til de private skoler.

”Jeg ved, at I og de frie skoler i det hele taget har været bekymrede for, om I bliver ramt dobbelt af besparelsen fra genopretningspakken og dernæst som følge af en faldende enhedsomkostning i folkeskolen. Og der kan jeg sige, at de seneste regnskabstal viser en fortsat vækst i enhedsomkostningen blandt folkeskoleeleverne, og at driftsudgiften for folkeskolen i 2009 var 33,3 milliarder kroner svarende til 56, 166 kroner pr. elev. Det er stigning på cirka 3000 kroner i forhold til 2008,” siger undervisningsministeren og konkluderer, at det resulterer i en stigning i tilskuddet til de frie grundskoler, som delvis vil opveje besparelserne på koblingsprocenten.

”Og jo, det er korrekt. Jeg taler altid under ministeransvarlighed, så lad os antage, at det, jeg siger om de her tal, er ret præcist,” siger Tina Nedergaard med et afvæbnende smil, som hurtigt breder sig i salen. Hun tilføjer, at hun gerne gennemgår tallene igen på Danmarks Privatskoleforenings næste årsmøde.

”Jeg er ikke dumstædig. Genopretningsplanen står ikke til at ændre, og jeg har bestemt heller ikke mandat til at stille det i udsigt - men hvis der pludselig kommer nogle effekter, som ikke var forudset, fordi vi ligger til grund, at enhedsomkostningen i folkeskolen ikke går nedad, så må vi drøfte det igen, lover Tina Nedergaard.

Samarbejde med erhvervslivet

De internationale skoler får også et par ord med på vejen. Det er skoler, som er vigtige for erhvervslivets muligheder for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft, og undervisningsministeren er derfor glad for, at en lovændring i foråret gjorde det muligt at drive skole på to forskellige matrikler.

”Det koster imidlertid at udvide en skole. Undervisningsministeriet er derfor i gang med drøftelser med Dansk Industri og de internationale skoler om at etablere et bedre samarbejde mellem de virksomheder, som efterspørger skolepladserne og skolerne. Privatskoleforeningen har også deltaget i dette arbejde - og i denne sammenhæng, som i mange andre, har vi oplevet, at man er gået meget konstruktivt og iverdigt til arbejdet, og det sætte både jeg og mine embedsmænd meget stor pris på,” siger Tina Nedergaard, inden hun slutter i det lidt personlige hjørne. Hun husker med glæde tilbage på sin egen skolegang på Solhverv Privatskole, hvor hendes engelsklærer var Martin Miller, der i dag deltager i årsmødet som leder for den nordjyske privatskole.

”På den privatskole fik jeg de to bedste og vigtigste år af min næsten tyveårige uddannelse, og hvis I kan give jeres elever samme oplevelse, som Solhverv gav mig, så er vi nået et rigtig godt stykke.”

Har I løsningen, eller er I en del af problemet?

Den globale konkurrence fordrer medarbejdere, der både er myreflitte, kreative, selvstændige og løfter i flok. Men det er op til skolerne at finde ud af, hvordan de kan danne og uddanne de unge til at leve op til kravene. Sådan lød budskabet, da erhvervsmanden Asger Aamund talte på DP's årsmøde.

Af Morten Reil Sørensen

Om 10 år er cirka 40 procent af den danske arbejdsstyrke over tres år. Det stiller store krav til de nye generationers indsats på arbejdsmarkedet, især når man tager den øgede globale konkurrence med i betragtning. Men er de unge i stand til at løfte opgaven - og vil de? Njaeh, ifølge erhvervsmanden Asger Aamund skal vi i hvert fald ikke regne med, at de klogeste hoveder føler en særlig forpligtelse til at redde Danmark.

"Jeg har en del at gøre med den studerende ungdom - holder en del forelæsninger på DTU, CBS og Københavns Universitet - og jeg kan love jer for, at de unge mennesker i dag er på vej ud af vagten. De har intet imod at have sommerhuset i Danmark og karrieren i udlandet,"

siger Asger Aamund, der som den første taler på Danmarks Privatskoleforenings årsmøde denne fredag formiddag. Han tilføjer, at en ny Gallup-undersøgelse viser, at over halvtreds procent af danskere i arbejde gerne tager imod et job i udlandet. Det tal plejer at ligge på 20-30 procent i lignende undersøgelser, og det er især de unge, der vægter frihed og spændende udfordringer højere end de hjemlige rammer. Sådan er det i øvrigt over hele Europa.

Vi skal levere kompromisløs kvalitet

Derfor skal vi i Danmark skabe rammerne, så virksomhederne på den ene side får et godt råmateriale at arbejde med, og på den anden side har mulighed for også at fastholde de klogeste hoveder. Det handler blandt andet om en skattereform og uddannelse.

”Vi er i dag i total, global konkurrence, hvor kun de bedst egnede overlever. Kravene til os i virksomhederne er, at vi leverer kompromisløs kvalitet. Vi bliver nødt til at fremstille varer og serviceydelser, der er klart bedre end konkurrenternes. Vi skal have et konkurrenceperspektiv og kunne forny vores medarbejdere igennem hele karrieren,” siger Asger Aamund og understreger, at kravene ikke alene gælder for virksomheder, men for hele samfundet. Og det er set i dét lys, at fremtidens arbejdskraft skal uddannes og dannes i de danske skoler. Der er ikke længere brug for den flittige myre, som ikke kan tænke selv - og den kreative, men meget flyvske græshoppe fra La Fontaines fabel om myren og græshoppen får det også svært. Det er en ny slags arbejdskraft, virksomhederne har brug for - og som skolerne skal have fokus på at levere.

”Det, vi kigger efter i virksomhederne, er det sidste skud på den darwinistiske udviklingsstamme, nemlig en myrehoppe,” siger Asger Aamund med et skævt smil, imens salen klukker.

”Vi vil gerne have medarbejdere, der selvfølgelig er flittige og kan tage fat. Og når der er problemer, så går de ikke hjem klokken fire - så bestiller de en pizza og bliver, sammen med de andre. Men vi vil også gerne have medarbejdere, som tør sige os imod, som svømmer mod strømmen, som kan ’tænke ud af boksen’ og er så frie, at de ikke er bange for, hvad andre siger - men simpelthen ligger ideerne på bordet,” siger Asger Aamund.

Ti bud på en god leder

I dagens oplæg til privatskolelederne giver erhvervsmanden også sin opskrift på, hvilke kvaliteter en leder skal have. Den moderne leder skal være i besiddelse af karisma, beslutsomhed, en offensiv karakter, strategisk begavelse, selvtillid, humoristisk sans, menneskelig indfølingsevne, psykisk robusthed og en passende portion stædighed.

”Ledelse handler om én ting - at skabe resultater igennem andre mennesker. De faglige krav falder og de menneskelige krav stiger, jo højere op, man kommer i ledelsen,” siger Asger Aamund. Menneskelig indfølingsevne er for eksempel en af de helt afgørende egenskaber. En god leder skal kunne ’læse’ sine medarbejdere, selv når de ikke siger noget - og det kan godt være svært, ikke mindst med vores minimale nordiske kropssprog. En god leder skal også have selvtillid, være offensiv og stædig nok til at få sine mærkesager igennem.

”Den direktør, der siger til sin bestyrelse: I skal bare fortælle mig, hvordan I gerne vil have, at jeg leder virksomheden, og så skal jeg nok gøre det - han skal fyres med det samme. Jeg kendte en chef, som havde et skilt på sit skrivebord, som man kunne se, når man sad overfor ham. Der stod: Do you bring the solution - or are you part of the problem?”

Investeringer er vejen frem

Efter Asger Aamund oplæg er der tid til spørgsmål. En af de første ved mikrofonen er Kenneth Clasen fra Nørre Åby Realskole:

”Hans Engell sagde for et stykke tid siden: Det ser egentlig meget godt ud på overfladen, men det går ad helvede til i Danmark. Hvad er dit bud? Hvordan løser vi det her med, at vi i 2020 har 3 millioner mennesker på overførselsindkomst?”

”Der skal ikke så meget til. Det er jo ikke Zimbabwe - det danske samfund er meget velfungerende på mange måder. Men for det første er vi nødt til at have en skattereform for at få indkomstskatten ned på 40-45 procent, for der ligger EU-gennemsnittet. Vi kan ikke få kapital, teknologi og kvalificeret arbejdskraft ind i landet, hvis de skal betale den danske indkomstskat på omkring 60 procent. Det er nummer ét. Nummer to er en meget større og tungere satsning på uddannelse, forskning og udvikling. Man skal forkæle hele kæden - lige fra

den første skoledag til man kommer ud af universiteterne. Det skal elitiseres, der skal flere penge i systemet, og der skal også stilles større krav til kundskaber og resultater. Og endelig skal vi have en iværksætterfond,” lyder opskriften fra Asger Aamund.

”Du nævner en skattereform, hvor vi skal have skatten ned på 40 procent. Men hvor skal der så skæres i samfundet?” lyder et andet spørgsmål fra Anton Dorph Petersen, Sct. Norberts Skole i Vejle.

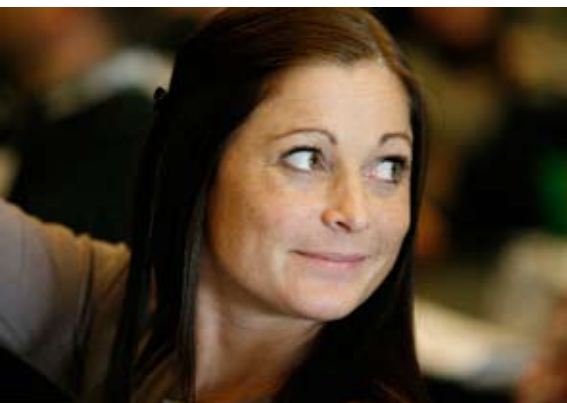
”Det er faktisk et godt spørgsmål. For det er lige det spørgsmål, som får alle politikere til at løbe skrigende bort. Det er klart, at der vil være et provenutab i en kort periode. Men når vi i virksomhederne skal have ny teknologi, som skal redde os og gøre os konkurrencedygtige, så går vi jo ikke ned i kassen hos kassereren og ser - nå, det var ærgerrigt, der ligger ikke 30 millioner kroner, der ligger måske 100.000 og nogle frimærker. Så må vi gå ned med flaget,” lyder det humoristiske svar fra Asger Aamund.

Han tilføjer, at pengene til investeringer kan lånes og tilbagebetales - præcis som virksomheder gør det, og præcis som staten gør det, når der er tale om for eksempel opførelsen af en Storebæltsbro eller andre investeringer i infrastruktur.

Privatskoler skal bære fanen

Dagens sidste spørgsmål kommer fra Danmarks Privatskoleforenings formand, Kurt Ernst:

”Du giver nogle bud på, hvad det er for nogle elever, du gerne vil se, kommer ud af det her miks af dannelse og uddannelse, som du gør rede for. Jeg synes så ikke, at du så meget kommer ind på, hvad det er for nogle ændringer, der skal ske med skolen. Hvad er det, vi skal lave om på - for skolen skal vel også følge med tiden?”

”Det er skam med vilje, for jeg synes ikke, jeg skal give svaret på, hvordan fremtidens skole skal være. Det skal I gøre. Har I løsningen, eller er I en del af problemet? Jeg har givet en skitsetegning til, hvad det er, vi gerne vil have kommer ud af det - men I skal strukturere det. I skal ikke lave skolestruktur på anfordring af politikerne. Jeg vil hellere opfordre jer til, at I sætter jer sammen og laver nogle bud på, hvordan den ideelle skole skal se ud. I er eliten af skolesystemet, og man vil også forvente, at det er jer, der er fanebærere. Så spørgsmålet er hermed givet videre, hvor det hører hjemme,” slutter Asger Aamund.

'At kunne' eller 'ikke at kunne'

I velfærdsdanmark kan det bedst betale sig *ikke* at kunne noget, hvis man vil opnå støtte fra de offentlige kasser. Den holdning gennemsyrrer også skolesystemet, og det er op til privatskolerne at vise en anden vej, sagde sociolog Henrik Dahl på DP's årsmøde.

Af Morten Reil Sørensen

"Hvad sker der, når man arbejder?" lyder det retoriske spørgsmål fra sociolog og samfundsdebattør, Henrik Dahl, som denne lørdag formiddag gæster Danmarks Privatskoleforenings årsmøde for at sætte realskolernes 200-årige historie ind i et samfundsperspektiv. Han svarer selv.

"Man bliver kompetent. Den, der udfører arbejdet, bliver kompetent," siger Henrik Dahl og forklarer, at for 1800-tallets borgerskab var de første realskoler et kampinstrument i opgøret med et aristokrati, som så sig for fine til at arbejde. Og når borgerskabet i stigende grad fik opgaven med at drive samfundet, så blev det helt naturligt en borgerdyd at dygtiggøre sig for at kræve indflydelse. Derfor har kundskaberne altid stået centralt i realskolernes selvforståelse.

Frem med hånden

Igennem realskolernes første 150 år var borgerskabets skoletænkning altdominerende, og i skoleloven fra 1937 stod det da også sort på hvidt, at skolen først og fremmest skulle give børnene kundskaber. Men senere vendte udviklingen, først med folkeskoleloven fra 1958 og den 'blå betænkning' fra 1960, siden med realskolernes afskaffelse i 1975 og måske mest tydeligt med folkeskoleloven fra 1993. Her kan man meget tydeligt aflæse det skolesyn, som Henrik Dahl kalder 'kampen mod kundskaberne'.

"At gå i skole handler ikke længere om at lære nyttige kundskaber, men om at blive et godt og demokratisk menneske - og så gør det ikke noget, hvis man også lærer noget," lyder det med den underspillede stemmeføring og ironiske præcision, som Henrik Dahl så ofte præsenterer sine samfundsanalyser med.

"Borgerskabets moral er 'at kunne'. Velfærdssamfundets moral er 'ikke at kunne'. Hvis nu jeg siger: 'Jeg kan ikke' - så lukker velfærdsstaten sine kasser op. Eller: 'Jeg vil så gerne dyrke landbrug på konkurrencedygtige vilkår, men jeg kan ikke finde ud af det' - frem med hånden, og så får man nogle penge," siger sociologen. Han tilføjer, at det samme i årtier har gjort sig gældende i alle grene af samfundet, lige fra statsstøttet skibsbyggeri til kulturstøttede bøger og film. Også i undervisningssektoren har man i alt for mange år kastet alt for mange penge i den forkerte retning.

"Kampen om inkompetence er med til at ødelægge realskolen. De

totalt håbløse børn får en fyrstelig behandling af samfundet, mens dem, der skal være atomfysikere, må klare sig for ingen penge,” lyder kritikken fra Henrik Dahl. Han bruger et billede fra cykelsporten, hvor Bjarne Riis engang påpegede, at man ikke kan ’gemme sig’ på et bjerg. Dér sidder man helt alene, hvorimod det er meget lettere bare at rulle med i feltet på en flad etape i Holland.

”Borgerskabet og realskolerne var fuldstændig uforberedte på, at man indrettede hele undervisningssystemet som en flad etape i Holland,” siger Henrik Dahl.

Alt skal fortolkes forfra

Borgerskabets moral har altid været, at man sætter sine børn i privatskole for, at de skal lære noget. Det har ikke ændret sig. Heller ikke selvom samfundsudviklingen gør det stadig sværere at gennemskue, hvad der er op og ned, og hvilke kundskaber der bliver brug for i morgen. Her handler det dog ikke så meget om, at tingene går stærkere end de gjorde før - for det er dybest set noget vrøvl, mener Henrik Dahl - men snarere om, at alting er blevet sværere at gennemskue.

”Det gælder om at kunne leve i et samfund, som aldrig har været så svært at fortolke. Man skal lære at lave sine fortolkningsregler om, uden at der kommer nogen og forklarer, hvad man skal. Man skal lære med jævne mellemrum at fortolke alting forfra,” lyder analysen. Derfor bør skolesystemet ifølge Henrik Dahl fokusere på fire K’er, som dekan for Danmarks Pædagogiske Universitet, Lars Qvortrup har opstillet.

”Kvalifikationer - dem skal man selvfølgelig have,” siger Henrik Dahl og tilføjer, at der i den danske skoledebat er blevet spildt utrolig megen tid med meningsløse diskussioner om valget imellem de to K’er, Kvalifikationer og Kompetencer. De hænger sammen, og begge er nødvendige. Egentlig kan det siges meget enkelt.

”Det er en kvalifikation at kunne slå slagene i tennis, men det er en kompetence at spille spillet,” siger Henrik Dahl. Det tredje K står for Kreativitet, som ikke skal forstås som ’noget med ler’.

”Der er kreativitet i al menneskelig aktivitet. Skolen skal lære eleverne at løse problemer, hvor der ikke er en kendt løsning,” siger Henrik Dahl. Endelig dækker det fjerde K over begrebet Kultur, som her handler om at kunne bruge sin viden fornuftigt og sætte den i rette kontekst. Det er dén vej, vi skal. Og privatskolerne må gerne løbe forrest.

”Om folkeskolen vil gøre det? Jeg tvivler. Den politiske logik er, at hvis vi bare gør noget mere af det, der ikke virker, så skal det nok gå. Derfor er det godt med private skoler, for der må være nogen, der prøver noget andet,” slutter Henrik Dahl.

Rapport fra Singapore:

Glade børn i en fokuseret skole

”Vi mødte glade børn, kanonflotte skoler og nytænkning. Og vi mødte imødekommenhed,” sagde skoleleder Bo Mehl Jørgensen, da han på årsmødet gav en kort præsentation af Danmarks Privatskoleforenings studietur til Singapore. Arbejdsgruppen havde produceret en kort video med billeder fra turen, og Bo Mehl Jørgensen supplerede med sine indtryk dernede fra.

”Der er en fælles holdning til, at man går i skole for at skabe et godt samfund. Forældrene laver forskellige lektiegrupper, og det er der prestige i,” sagde skolelederen, som også fortalte om mødet med departementschefen i Singapores undervisningsministerium, samtaler med idemanden bag østatens undervisningssystem og besøg på forskellige skoler.

På en af skolerne havde DP-delegationen oplevet en morgensamling, hvor 1500 elever efter morgensangen havde siddet helt stille og læst i hver deres frilæsningsbog. Alle havde husket bøgerne, og skolelederen behøvede kun én gang at bede de 1500 elever om at sætte sig ned og finde bøgerne frem - så var der fuldstændig ro i salen. I tyve minutter.

Bo Mehl Jørgensen sluttede af med et håb om, at den korte video-præsentation havde været en appetitvækker i forhold til næste års studietur, som går til Boston i USA.

[Se videopræsentation](#)

Open Space

Også i år stod der Open Space på årsmødeprogrammet. Her er resumeér og bullits:

ALLE EMNER (hvoraf nogle få ikke kom i spil – men som afspejler hvad de delegerede tumler med):

- Skoleledelse/erfaringsudveksling
- Brugerundersøgelser
- Etwinning/erfaringer efterlyses (projekter på tværs af landegrænser i cyberspace)
- Punchlines der gør op med de fordomme de private skoler er udsat for
- Kompetente (bedre) bestyrelser
- Brand/PR
- Internationale skoler
- Nationale tests
- Tidlig skolestart(1.april/1.maj/hvordan)
- Skolemad
- Sponsorer
- Religiøse symboler på skole/offentligt rum

Kreative fag "Det Musiske Menneske": Vi har viden om det musiske potentiale og kan vælge at bruge det i morgen! Det er en tilgang på tværs af alder og indhold. Det er nødvendigt for både den personlige og den samfundsmæssige udvikling. Det handler om at have mod og vilje til at prioritere den kreative tilgang. De frie skoler har muligheden for at ændre praksis.

Internationalisering/udveksling: Hvorfor? Alle klasser skal opleve internationale forløb 2.gange i et skoleforløb. Formål? Hvad ønskes: Sprogforbedring/kulturmøde – lærer og elevudveksling. Hvor skabes meningsfulde kontakter? Eks ESP/EU. Virker uoverskueligt at iværksætte, kræver ildsjæle – samt en ledelse der bakker op. Skal internationalisering lykkes kræves tid, kontakter, en fast koordinator på skolen, klare aftaler. Har DP et internationalt udvalg. (Mette Knudsen/Døtreskolen).

Niveau/holddeling: Deltagere: Jesper Jensen, Skipper Clement Skolen, Birgit Albrechtsen, Skt. Josef Skole, Mette Johansen, Chr.havns Døtreskole, Lone Kowalczyk, Nyborg Private Realskole, Bent Ramming, Kornmod Realskole. Erfaringer: Læreren bestemmer alene, drøfter dog med forældre til årlig samtale. Det giver intet besvær, er godt givet ud. Stor tilfredshed, 100% hos forældrene, 95% hos eleverne stigende til 100% efter 3 måneder. Tilknytning til holdene kan skiftes løbende henover året, men specielt efter skoleferierne. 3 klasser – 4 hold m 2 niv eller 3 klasser – 3 niveauer – ej lige store, ok at overskride klassekvotienten. Det drejer sig om matematik, engelsk og tysk. 2 lærere i fysik, men holddeling. Dansk: Læsekursus for svage elever i uge 15 for 7.og 8.klasse. Frie ressourcer: Hver lærer har 10 ressourcetimer pr. år til valgfri brug, fx 2 lærere i visse timer.

Nye tanker i udskolingen: Skal man gå i klasser 7-9? Kan undervisningen gøres lystbetonet? Holddannelse på tværs? Elever går i faglokale, holder til i fælleslokale. Opfordring til konference om udskoling! Kamskopskolan (??) Thomas Ziehe, CL, osv.

Skolelederskifte: Hjælp fra ekstern samarbejdspartner i processen. Varetage arbejdet især om profilen. Godt med god tid i processen. Alle skolens ansatte skal inddrages i processen, hvilken vej vil skolen. Der skal laves en profil. Ansættelsesudvalg – stort, mange repr, flere havde hele bestyrelsen med til samtalen. Privatskoleforeningen kan også hjælpe i processen og give gode råd. Det skal overfor personalet gøres klart at det er bestyrelsen der ansætter. Skolen skal vurdere grundigt om der skal være "kurs"ændring eller man kun ønsker få forandringer. Hvis der ønskes kursændringer kræver processen længere tid til profilen. Dette erfares nok især via samtalerne med personalet. God personprofil letter arbejdet for ansættelsesudvalget. Hvis ingen ansøgninger – gentages processen, man skal ikke gå på kompromis. Efter ansættelse: skab ro med opbakning til ny leder. Tæt samarbejde med bestyrelse/formand – overveje samme bestyrelse i et stykke tid. Privatskoleforeningen indkalder ny leder til intro til private skoler.

